

[Hanne Budtz.]

Jeg mener, at den gældende praksis er foreldet i vore dage, hvor det er almindeligt, at kvinder i erhverv optræder selvstændigt med eget navn, d. v. s. både fornavn og efternavn. Med andre ord: det er kvinder, der bærer, har meget ofte økonomisk værdi som firmanavn med dertil hørende goodwill. Nu er det jo i almindelighed skik og brug i Danmark, at hustruen antager mandens familienavn, hvorefter dette bliver et fælles familienavn for dem begge og deres børn. Det har ikke altid været således; man behøver blot at se tilbage på gammel dansk ret og tidligere tiders navnebrug, hvorefter kvinden havde sit selvstændige navn som f. eks. Ane Thomasdatter eller beholdt sit slægtsnavn som f. eks. Birgitte Gøje. Man kunne for min skyld gerne genindføre denne skik; så var der ingen problemer; men jeg tror ikke rigtig, der er baggrund for at genindføre den. Jeg erkender, at vi i dag har den ordning, at hustruen kan beholde sit pigenavn. Hun kan genantage det på et hvilket som helst tidspunkt blot ved at meddele det til folkeregistret. Men oftest skifter hun jo familienavn; det er i almindelighed efter mandens ønske og tyder jo på, at han har en stærk indflydelse på tidspunktet for ægteskabets indgåelse; det betragtes vist også fra samfundets side som det mest praktiske, at man kan identificere familiens medlemmer, mand og hustru og dertil hørende børn, gennem familienavnet.

Men disse synspunkter nytter altså ikke, når hustruen engang har skiftet navn og hun derefter har erhvervet sig en selvstændig anerkendelse udadtil under det fælles familienavn. Jeg synes simpelt hen, det er odidiøst, at en kvinde, der eventuelt har påbegyndt et selverhverv måske under ægteskabet — muligvis for at hjælpe manden og børnene økonomisk — måske først efter dets opløsning, hvis hun bliver skilt eller bliver enke og vil indgå et nyt ægteskab, så ikke længere har ret til at bære det navn, hvorunder hun er kendt eller har skabt sig en virksomhed. Man kan jo også pege på, at det kan være heldigt, om børnene fra et tidligere ægteskab bærer samme familienavn som mode-

ren, når hun medbringer dem i et nyt ægteskab.

Det står for mig som en urimelighed, at man i det hele taget skal ansøge om at beholde det navn, som man har gjort sig kendt under; hvis man ansøger om det, har man ikke store chancer for at få det gennemført. Hvis en kvinde i den situation trods alt vover at benytte mandens navn fra tidligere ægteskab, kan han få hende fradømt retten til at bære navnet. Jeg tænker på de to berømte domme angående den kvindelige læge og solodanserinden.

Jeg ved ikke, hvor omfattende justitsministeriets praksis er i de senere år; men jeg ved, at der er en mængde ansøgninger, der aldrig kommer frem, fordi kvinderne på forhånd er bekendt med, hvordan ministeriets praksis ligger. Derfor er det, jeg beder den højtærede justitsminister om at se lidt moderne på denne sag og lade praksis ændre efter tidens behov. Det er jo nemlig kun praksis, som derfor kan ændres ved ny praksis, og administrationen bør vel følge udviklingen, når der er behov for en ændring. Jeg tror ikke, der er nogen risiko for, at et stort antal kvinder vil benytte denne udvej, hvis den bliver givet. Det er jo kun få, der har behov for det. Jeg henviser til professor Borum, som i „Dansk Navneret“ går ind for, at kvinder, i hvert fald når de har behov derfor, skal kunne bevare deres fraskilte mands navn.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Det ærede medlem fru Hanne Budtz spørger, om jeg vil ændre en praksis, hvorefter en kvinde, der er gift anden gang, ikke må bruge sin første mands familienavn.

Den regel, som det ærede medlem henviser til, er imidlertid ikke fastsat gennem en administrativ praksis. Spørgsmålet om hustruens ret til at bruge det navn, som hun har erhvervet ved sit første ægteskab, har været indbragt for domstolene et par gange i tilfælde, hvor det havde særlig stor betydning for hustruen fortsat at kunne bruge navnet, som hun var kendt under i vide kredse. Det blev fastslået, at hustruen ikke havde en sådan ret. I en af dommene udtalte landsretten, at den ret, som en kvinde har til at bære mandens